

Prof. Hoek: Te weinig bonders in synode PKN

rd.nl/artikel/641245-prof-hoek-te-weinig-bonders-in-synode-pkn

Dat vindt prof. dr. J. Hoek, emeritus hoogleraar namens de Gereformeerde Bond in de Protestantse Kerk. Hij sprak vrijdagavond in Veenendaal bij de presentatie van de bundel "Bonders in opmars. Hervormd-gereformeerden 1890-1960" (uitg. Labarum Academic, Apeldoorn), onder redactie van prof. dr. Fred van Lieburg en dr. John Exalto. De geschiedenis van de Gereformeerde Bond, opgericht in 1906, geeft volgens prof. Hoek reden tot verootmoediging én dankbaarheid. Er was sprake van „zondige kleinmenselijkheid, van onheilig vuur, van misplaatst vijanddenken, van conservatisme en bekrompenheid” maar ook van zegen voor de Nederlandse Hervormde Kerk en gereformeerde gezindte.

De hervormd-gereformeerden onttrekken zich volgens prof. Hoek nog te veel aan hun verantwoordelijkheid in de breedte van de Protestantse Kerk. „De participatie in klassicale verbanden en de bereidheid om ook op synodaal niveau verantwoordelijkheid te dragen, laat nog meer dan eens te wensen over. De voorbede voor de arbeid van de kerk in haar breedte, met name ook de voorbede voor de vergaderingen van de synode en voor het moderamen van de Protestantse Kerk, zou krachtiger en vuriger kunnen vanaf de kansels en wellicht ook in het persoonlijk gebedsleven.” Dat vraagt ook om overwinning van eventueel „vijanddenken”, bijvoorbeeld ten opzichte van de Confessionele Vereniging binnen de Protestantse Kerk.

Tegelijk moet de Bond zich waar mogelijk inzetten voor orthodoxe theologie, vindt prof. Hoek. „Voor mij voelt het niet als een spagaat dat de Gereformeerde Bond zich solidair en betrokken weet ten aanzien van de Protestantse Theologische Universiteit, en tegelijkertijd een steentje bijdraagt in het proces dat tot de oprichting van de Gereformeerde Theologische Universiteit kan leiden.”

Bevinding

Prof. dr. H. van den Belt, bijzonder hoogleraar namens de Gereformeerde Bond aan de Rijksuniversiteit Groningen, stelde dat kerkpolitiek activisme en voorzichtigheid met betrekking tot de bevinding de eerste helft van de geschiedenis van de hervormd-gereformeerden kenmerkten. „Het lukte de Gereformeerde Bond vanwege deze twee kwesties eigenlijk nooit om een brede accolade te slaan rondom alle gereformeerden in de Hervormde Kerk. Dat lukte mijns inziens pas nadat de strijd om de nieuwe kerkorde in 1951 beslecht was.”

De hervormd-gereformeerden die de nadruk legden op de persoonlijke geloofsbeleving van de gereformeerde leer stonden soms zeer kritisch tegenover de voormannen van de Bond bij wie dat accent gemist werd. „De kloof tussen leven en dood liep niet tussen rechtzinnigheid en vrijzinnigheid, ook niet tussen de Confessionele Vereniging en de Gereformeerde Bond, maar dwars door de hervormd-gereformeerde beweging zelf.”

De Gereformeerde Bond was kritischer over de bevindelijke traditie van de Nadere Reformatie dan de huidige plaats in de reformatische zuil doet vermoeden, aldus prof. Van den Belt. Binnen deze zuil kan de hervormd-gereformeerde inbreng, met een sterke oriëntatie op de Reformatie en op de Schriften, wellicht helpen om aan de „gevaren van het bevindelijke subjectivisme” te ontkomen. „Maar om te kunnen helpen, moet er wel genoeg vertrouwen zijn over en weer. Er lijkt zich helaas eerder een tendens van vervreemding af te tekenen.”

Het geloof in één heilige katholieke kerk bepaalt volgens de hoogleraar het theologisch eigene van de Gereformeerde Bond. „De katholieke visie op de kerk is dat er maar één kerk kan zijn. En zolang het geen valse kerk is, is het een ware kerk, waar niemand zich van af mag scheiden en waar alle afgescheidenen zich bij moeten voegen. Welkom in de PKN, in de ware kerk.”

Daar hoort ook de katholiciteit van de bevinding bij, zei prof. Van den Belt. „Een Bijbels georiënteerde vroomheid in het beleefde en geleefde geloof.”
